

## Orde van dienst bij huwelijksviering met eucharistie

Deze orde van dienst geeft de volgorde van de elementen van een huwelijksviering. Het betreft een viering met eucharistie (het grote dankgebed). In de handreiking die je gekregen hebt vind je ook een overzicht met het onderdeel Dienst van de gebeden i.p.v. Dienst van de tafel.

Bij een aantal onderdelen kun je in het boekje volstaan met het vermelden van de titel van het gedeelte. Voorganger(s) spreken daar eigen woorden.

Achter teksten die afgedrukt moeten worden staat een nummer dat verwijst naar de keuzeteksten in deze bundel. Ook andere teksten zijn mogelijk in overleg met de verantwoordelijke pastor.

Op een aantal plaatsen is het mogelijk familieleden of vrienden een rol te geven in jullie vieringen. Bij welke onderdelen dat kan, kun je het beste ook met de verantwoordelijke pastor bespreken.

Teksten van liederen geven soms goed weer wat jullie in je leven beweegt. Het is dan raadzaam deze tekst in het boekje op te nemen.

Zoek je de klassieke teksten in verband met een huwelijk in een ander land, dan verwijzen we je graag naar het tekstboekje op de site [www.huwelijksvoorbereiding.nl](http://www.huwelijksvoorbereiding.nl)

Leg je voorstellen altijd voor aan de pastor die de viering met jullie voorbereid.  
We wensen jullie veel inspiratie bij de voorbereiding op de viering en op de dag zelf.

### OPENING VAN DE VIERING

Lied of muziek  
Opening en verwelkoming  
Gebed om vergeving (1)  
Openingsgebed (2)

### DIENST VAN HET WOORD

In de Dienst van het woord luisteren we naar woorden uit de Bijbel. Ook gedichten kunnen het thema van de viering verhelderen. De Dienst van het woord bestaat uit minimaal twee lezingen waarvan minstens een uit de Bijbel wordt genomen. De teksten zijn genomen uit de Nieuwe Bijbel Vertaling.

Vrije lezing (3)  
Evt. lezing uit het Oude testament of uit de Brieven (4)  
Tussenzang of muziek  
Evangelielezing (5)  
Overweging

### HET RITUEEL VAN HET HUWELIJK

Inleiding  
De huwelijksluiting – ondervraging en trouwbelofte (6)  
Zegenen en overreiken van de ringen (7)  
Ontsteking van de huwelijkskaars  
Huwelijkszegen (8)  
Feestelijk lied  
Voorbede (9)

## DIENST VAN DE TAFEL

Klaarmaken van het altaar – lied of muziek  
Aanbrengen van de gaven (vaste tekst)  
Gebed over de gaven (10)  
Het grote dankgebed (11)  
Onze Vader (12)  
Vredeswens  
Uitnodiging tot de communie  
Uitreiken van communie  
Lied of muziek  
Slotgebed (13)

## SLOTTRITUS

Bezoek aan Maria  
Evt. Slotgedachte (kan gekozen worden uit vrije lezingen – 3)  
Slotwoord en zegen  
Slotlied of muziek

## GEBEDEN OM VERGEVING

- 1.1 Gebed om vergeving  
P De liefde tussen mensen kent goede en kwade dagen. Daarom is het zinvol bij de aanvang van dit huwelijksfeest uit de grond van ons hart elkaar vergeving te vragen.
- Allen of lector Vergeven is iemand bevrijden,  
iemand weer de kans geven nieuw te worden.  
Vergeven is iemand de hand reiken om over zwakheid heen te geraken.  
Vergeven is de zon brengen,  
is de muur afbreken,  
is een brug bouwen,  
is terug contact opnemen.  
Vergeven is de ander weer zo graag zien als jezelf.  
Vergeven is nog eens de liefde gelijk geven.  
God, geef dat wij elkaar steeds weer vergeven en ruimte maken voor uw Liefde.
- P Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.
- Allen: Amen.

- 1.2 Gebed om vergeving  
P Heer, die ons uw liefde hebt geopenbaard, ontferm U over ons.  
Allen: Heer, ontferm U over ons.  
P Christus, die tot ons gezonden zijt om onze zonden uit te wissen, ontferm U over ons.  
Allen: Christus, ontferm U over ons.  
P Heer, die ons zozeer hebt liefgehad, dat ook wij elkaar moeten beminnen, ontferm U over ons.  
Allen: Heer, ontferm U over ons.  
P Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.  
Allen: Amen.

- 1.3 Gebed om vergeving  
Allen Waar mensen samenleven worden voortdurend fouten gemaakt. Samenleven is niet altijd gemakkelijk, zelfs niet als je elkaar lief hebt. De ander zal dingen doen, waarvan jij zegt: "Hoe is het mogelijk?". Soms zal je voor jezelf een raadsel zijn en denken: "Hoe bestaat het dat ik zoiets doe?". Na elk incident is er dan dat wel willen, maar niet kunnen, willen spreken maar geen woord over de lippen krijgen, willen glimlachen en je gezicht vertrekken tot een grimas, willen vergeven en toch zeggen: "Waarom heb je dat gedaan?". God, door onze fouten trekken we vaak een muur tussen elkaar op. Laten we de muur niet versterken, maar hem telkens weer afbreken en laat ons liever een brug slaan naar elkaar toe. Daarom vragen wij U heer vergeving voor alle fouten die we begaan.
- P Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.
- Allen: Amen.

---

## OPENINGSGEBEDEN

- 2.1  
P Heer onze God, niemand heeft U ooit gezien, het is moeilijk te zeggen wie U bent. Wij zoeken U als de grond onder onze voeten, als de uiteindelijke waarborg van wat wij mensen ondernemen. Als wij iets van U kunnen zeggen is het dat Gij liefde zijt, dat mensen U ter harte gaan. Daarom bidden wij vandaag: bevestig dit uur de liefde en de trouw van .... en ....., twee mensen die geroepen zijn voor elkaar man en vrouw te zijn. Moge dit uur en alle dagen van ons leven in ons de overtuiging groeien dat Gij onze God zijt, vandaag en alle dagen.
- Allen: Amen.

2.2 Heer onze God, uit ontelbare mensen hebt U .... en .... geroepen voor elkaar. Twee mensen hebt U samengebracht, U ziet iets in hun liefde. Op hen rust nu de taak om elkaar gelukkig te maken, om voor elkaar een thuis te zijn. Geef hen de kracht om naar elkaar toe te groeien, een leven lang. Geef hen de moed om steeds open en eerlijk tegenover elkaar te zijn geef hen geluk en liefde, vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.3

P Heer onze God, wees welkom in ons midden. Het is Uw bedoeling dat er liefde is in deze wereld en dat mensen elkaar gelukkig kunnen maken. Op deze dag zien wij Uw bedoeling met deze liefde: laat het geluk van .... en .... onze wens zijn en geef aan hen Uw zegen, vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.4

P Heer onze God, Gij die in het begin man en vrouw hebt geschapen als twee mensen die bij elkaar horen en elkaar gelukkig kunnen maken: wij bidden vandaag voor .... en .... die samen hun levensweg gaan vervolgen. Wil hen nabij zijn, zoals zij elkaar nabij zijn. Voorkom hun zorgen en vragen, verdriet en pijn en geef ze liefde, geluk en trouw, vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.5

P Heer onze God, vandaag vieren wij vol dankbaarheid dat Gij liefde in het hart van deze twee mensen, .... en .... hebt gelegd. Wij bidden U: voltooi in hen Uw liefde, laat Uw licht over hen schijnen in duisternis en tegenspoed. Dat hun leven de moeite waard mag zijn en dat ze elkaar altijd weer zullen blijven vinden, vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.6

P Heer onze God, door de eeuwen heen hebt U aan mensen Uw trouw bewezen door bij hen te zijn in voorspoed en bij tegenslag. Wij danken U vandaag voor .... en .... die hun woord van trouw aan elkaar gaan geven. Wij vragen U: blijf hen nabij opdat zij in liefde en met vertrouwen hun levensweg mogen vervolgen, vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.7

P Heer onze God, vandaag mogen wij vieren dat .... en .... elkaar gevonden hebben. Voor U en voor ons allen willen zij uitspreken met de stem van hun hart dat ze voor elkaar gekozen hebben. Wil met hen zijn in goede en kwade dagen, geef hen liefde en geluk en laat in hun leven iets van Uw liefde voor ons zichtbaar worden, vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.8

P Heer onze God, zoals van meet af aan een mens geen antwoord vindt als hij niet door een mens ten diepste wordt bemind, zo zullen .... en .... nu voortaan in lief en leed elanders antwoord zijn, één lichaam en één geest. Mogen zij voor elkaar zijn als brood en wijn vandaag en alle dagen.

Allen Amen.

2.9

Bruid of bruidegom

**AANVAARD**

Jezus, Jij hebt mij aanvaard met mijn pijn en mijn schaamte. Jouw woord raakte mijn verlangen naar een nieuw leven. Jij lette op mijn dorst.

Jij hebt mij aanvaard met heel mijn leven. Jouw woord opende een nieuwe deur. Nu mag ik jouw leven ingaan en verder leven op Jouw Weg van Waarheid en liefde.

P

Wees hier Aanwezig: Jij Genezende en Bevrijdende Jij Nieuwe Toekomst voor

Allen                    alle mensen.  
                              Amen

2.10

P        God onze Vader, bij deze feestelijke samenkomst willen wij erkennen, dat wij allen, afhankelijke mensen zijn, verlangend naar woorden van liefde en begrip, naar handen die ons vasthouden, naar een hart, waarin wij ons geborgen weten. Schenk ons de overtuiging God, dat U temidden van ons aanwezig bent, bij nacht en ontij, bij licht en duisternis, als de grond van ons bestaan, als de vervulling van onze diepste verlangens, Onze Vader, tot in de eeuwen der eeuwen.

Allen    Amen.

---

## VRIJE LEZINGEN

3.1    Lezing

Wees kalm temidden van het lawaai en het haasten, bedenk welk een vrede er in stilte kan heersen. Sta op goede voet met andere mensen zonder jezelf geweld aan te doen, zeg je waarheid rustig en duidelijk en luister naar anderen; ook zij vertellen hun verhaal. Mijd luidruchtige en agressieve mensen; zij belasten de geest.

Wanneer je je met anderen vergelijkt zou je ijdel en verbitterd kunnen worden, want er zullen altijd grotere en kleinere mensen zijn dan jezelf. Geniet zowel van wat je bereikt als van je plannen. Blijf belangstelling houden voor je eigen werk, hoe nederig dat ook moge zijn; het is een werkelijk bezit in het veranderlijke fortuin van de tijd.

Betracht voorzichtigheid bij het zakendoen, want de wereld is vol bedrog. Maar laat dit je niet verblinden voor de bestaande deugd; veel mensen streven hoge idealen na en overal is het leven vol heldendom.

Wees jezelf. Veins vooral geen genegenheid. Maar wees evenmin cynisch over de liefde, want bij alle dorheid is zij eeuwig als het gras.

Volg de loop der jaren met gratie; verlang niet naar een tijd die achter je ligt. Kweek geestkracht om bij onverwachte tegenslag beschermd te zijn, maar verdriet jezelf niet met spookbeelden.

Vele angsten worden uit vermoeidheid en eenzaamheid geboren. Leg jezelf een gezonde discipline op, maar wees daarbij lief voor jezelf. Je bent een kind van het heelal, niet minder dan de bomen en de sterren, je hebt het recht hier te zijn en al is het je al of niet duidelijk, toch ontvouwt het heelal zoals het zich ontvouwt en zo is het goed.

Heb daarom vrede met God, hoe je ook denkt dat Hij moge zijn, houdt vrede met je ziel in de lawaaiërige verwarring van het leven. Met al zijn klatergoud, somberheid en vervlogen dromen, is dit nog steeds een prachtige wereld. Wees voorzichtig. Streef naar geluk.

*Tekst gevonden in de oude kerk van Baltimore, gedateerd 1692*

3.2    Lezing

Een huwelijk is een avontuur  
Twee mensen samen één.

Een huwelijk is met open handen  
en open hart klaar staan voor elkaar.  
Het is vrijheid en gebondenheid.

Een huwelijk is leven met het mysterie  
van de andere mens.

Het huwelijk wordt gesloten, zegt men.  
Het huwelijk wordt geopend is meer waar.  
Het is een groeiproces, een steeds opnieuw beginnen.

Een huwelijk is niet: nu ben jij van mij,

maar: nu ben ik er voor jou.  
Het is een ontdekkingstocht naar de ander.

Het huwelijk is geven, in een wereld  
die het nemen vaak voor-op stelt.  
Een huwelijk is jezelf binden, in een wereld  
die ongebondenheid nastreeft.

Een huwelijk is zeggen dat de ander alles is  
in een wereld waar de mens soms niets schijnt te zijn.

Een huwelijk is zeggen dat een leven  
te groot voor iemand alleen is.  
Het huwelijk is kiezen voor het samen  
opbouwen van een gelukkig leven.

### 3.3 Lezing

Er zijn veel momenten in je leven die je wilt delen met anderen.  
Momenten van vreugde, verdriet, zorgen  
en momenten van gewone alledaagse dingen.  
Elke dag veel mensen zien die je nodig hebt om te kunnen leven, te werken.  
Om voor te kunnen werken.  
Vrienden die je nodig hebt om mee te kunnen praten,  
lachen, die jouw idealen hebben, mensen om jouw leven te delen.

Maar dan opeens merk je dat er één is,  
die meer voor je betekent dan wie ook.  
Het is een gevoel dat je niet kunt omschrijven.  
Je weet dat het iets te maken heeft met het fijn kunnen praten,  
samen aan je idealen werken.  
En dan zie je het aan zijn ogen.  
Je hoort het aan zijn stem.  
Je voelt het aan zijn hand in de jouwe.  
Het is de liefde die je voor elkaar voelt.  
De liefde die alles overwint, of zoals Paulus zegt:  
Liefde kan veel verwerken.  
Zij blijft vertrouwen en geloven in de toekomst.  
Zij houdt vol tot het einde.  
Liefde is sterker dan de dood.  
Drie dingen blijven hun waarde behouden:  
Vertrouwen, geloof in de toekomst en liefde.  
Maar de grootste van deze drie is liefde.

### 3.4 Lezing: GA MET ME MEE HET LAND ONTDEKKEN

Ga met me mee het land ontdekken  
waar het bestaan gelukkig is  
mooier dan wij ons kunnen wensen  
nergens gesloten toegangshekken  
en nergens een gevangenis  
vrijheid en feest voor alle mensen  
iedereen mag er binnenkomen  
zonder een pas of grenspapier  
kom maar gerust met lege handen  
alle sublieme toekomstdromen  
alle illusies kloppen hier  
helemaal nergens misverstanden.

Wees maar niet bang voor moeilijkheden  
wees maar niet bang voor wat of wie  
iedereen zal je eten geven  
iedereen zal je tegen treden  
zonder verraad of jaloezie  
dit is het land van hoop doet leven.

Hier is de liefde zonder leugen  
hier is de vrijheid zonder schijn  
drink met je hart en met je oren  
drink met muziek met volle teugen  
tot we ervan doordrongen zijn  
het paradijs is niet verloren

Nergens gesloten toegangshekken  
en nergens een gevangenis  
vrijheid en feest voor alle mensen  
ga met me mee het land ontdekken  
waar het bestaan gelukkig is  
mooier dan wij ons durven wensen.

- 3.5 Lezing: GISTEREN? MORGEN? VANDAAG!!!  
Iedere dag is 'n dag  
om gelukkig te zijn!  
Geen enkele dag is je gegeven  
dan de dag van Vandaag  
om voluit te leven  
om blij en tevreden te zijn.

Gisteren ben je kwijt;  
Morgen moet nog komen:  
Vandaag is de enige dag  
die je even in handen mag houden.  
Maak er je beste dag van!

- 3.6 Lezing: TROUW  
Één van de levenskrachten is trouw.  
Wat is trouw eigenlijk?  
Het is geen eigenschap, geen kennis,  
je kunt het niet vastleggen.  
Het is een soort verbond.  
Iets dat je afspreekt met jezelf of met een ander.  
Een afspraak voor het leven.

Niet voor een weekje of voor een maand,  
zelfs niet voor één of twee jaar, nee, voor altijd.  
En dat is heel wat, want niemand weet  
hoe zijn leven zal verlopen,  
wat er zal gebeuren, wie hij nog zal ontmoeten,  
hoe hij zelf zal veranderen.  
Dat risico moet je nemen,  
als je belooft trouw te zullen blijven.

Trouw zijn aan jezelf houdt in:  
jezelf accepteren zoals je bent.  
Dat vereist misschien wel enige zelfkennis,  
maar ieder mens kent zichzelf enigszins,

als hij eerlijk is.  
Ten allen tijde proberen jezelf te blijven.  
Geen gemakkelijk streven maar wel de moeite waard.

Trouw zijn aan de ander heeft niets te maken  
met de frequentie waarmee je elkaar ziet  
of van de dure cadeautjes op verjaardagen.  
Wel met kunnen rekenen op elkaar; vertrouwen hebben,  
je ervaringen of moeilijkheden vertellen,  
klaar staan voor een ander.

Trouw is niet iets wat er gisteren nog niet was  
en er vandaag opeens wel is.  
Het moet zich langzaam ontwikkelen,  
net zoals in ieder groeiproces,  
met de nodige conflicten en onzekerheden.  
Naar als je éénmaal zover bent  
dat je in elkaar vertrouwen kunt,  
dat je elkaar trouw wilt zijn,  
dan krijg je er ook iets moois  
en iets waardevols voor terug.

### 3.7 Lezing: ONBETAALBAAR

De mooiste dingen in het leven kun je niet kopen  
omdat ze onbetaalbaar zijn:  
een fijne vader en moeder, toffe broers en zussen,  
de warmte van vriendschap, ruzie die wordt bijgelegd,  
het gevoel dat je echt meetelt, thuis en op je werk,  
de zon na wekenlange regen,  
een bloem, zomaar gegeven door iemand die zielsveel van jou houdt.  
Tranen van vreugde, een schouder om tegen te huilen,  
ogen die begrijpen, handen die koesteren,  
geborgenheid en veiligheid bij iemand die kan zwijgen.  
Vergeving na een domme fout,  
genieten van de stilte en de natuur,  
een mooie zonsondergang, vertrouwen krijgen en geven,  
iemand die ziet dat je iets scheelt.  
De glimlach van een onbekende,  
een onverwachte brief, een bevrijdend gesprek,  
stille aanwezigheid bij verdriet.  
Weten dat je verwacht wordt,  
geloof in het leven en in God.

### 3.8 Lezing: OMDAT DE MENS HET RITME VAN DE ZEE VOLGT

Een mensenleven is zo wonderlijk, zo onbegrijpelijk.  
Jaar in, jaar uit, dag in, dag uit, beweeg je tussen mensen en dingen.  
Sommige dagen schijnt de zon en je weet niet waarom.  
Je bent tevreden. Je ziet de mooie en goede kanten van het leven.  
Je lacht, je dankt, je danst, je werk gaat vlot.  
Iedereen is vriendelijk tegen je, je weet niet waarom.  
Misschien heb je goed geslapen; misschien heb je een goede vriend gevonden  
en voel je je geborgen.  
Je zou de tijd van vrede, van diepe vreugde, willen laten voortduren,  
maar ineens verandert alles weer.  
't Is alsof een te hevige zon de wolken aantrekt.  
Er komt een soort droefheid over je, die je niet kunt verklaren.  
Je ziet alles weer zwart. Je denkt dat anderen niets meer van je moeten hebben.

Je zoekt in een kleinigheid een reden om te klagen, te kankeren,  
jaloers te zijn en verwijten te maken.  
Je denkt dat dit zo zal voortgaan, dat deze stemming niet meer zal wijken.  
En je weet niet waarom. Misschien ben je te moe, je weet het niet.

Waarom moet het zo zijn?

Omdat de mens een stuk natuur is met lentedagen en herfstdagen,  
met warmte van de zomer en de kou van de winter.  
Omdat de mens het ritme van de zee volgt; eb en vloed.  
Omdat ons bestaan een voortdurende repetitie is van leven en sterven.  
Als je dit begrijpt, kun je vol moed en vertrouwen verder.  
Want dan weet je dat na elke nacht weer een nieuwe dag komt.  
Als je dit kunt aanvaarden, zul je door dit regelmatige 'op en neer'  
steeds dieper en vreugdevoller gaan leven.

### 3.9 Lezing

Als je iemand gevonden hebt,  
om mee te lachen en te dansen  
krijgen vreugde en gezelligheid  
in je leven veel meer kansen .

Als je iemand gevonden hebt,  
om mee te delen en te praten  
kun je angst voor eenzaam zijn  
wel in het verleden laten.

Als je iemand gevonden hebt,  
om mee te huilen en te zorgen,  
schijnt het verdriet je lichter toe  
zelfs op een grijze morgen.

Als je iemand gevonden hebt,  
om samen mee te leven  
is er een reden elke dag  
heel veel liefde weg te geven.

### 3.10 Lezing

Geef mij je hand als ik de weg niet vind  
als ik een kind ben dat verdwaald is in de tijd.  
En als de lange reis pas echt begint  
wees dan de engel die me leidt.  
Langs de stenen en de kuilen  
naar een huis om in te schuilen.  
Waar we lachen om het huilen van de wind.  
Om er te spelen en te eten  
en om alles te vergeten.  
Te weten dat jij er bent.

Jij bent de tuinman die me water geeft.  
Jij bent de vogel die me meedraagt op z'n rug.  
En als de vrede mij verlaten heeft  
breng jij me altijd weer terug,  
langs de stenen en de kuilen  
naar een huis om in te schuilen.  
Waar we lachen om het huilen van de wind.  
Om er te spelen en te eten  
en om alles te vergeten.

Te weten dat jij er bent.

En als ook jij opeens geen weg meer weet.  
Wanneer je zweeft tussen de waarheid en de waan.  
Als je de sleutel zoekt die liefde heet  
weet dat ik met je mee zal gaan.  
Langs de stenen en de kuilen  
naar een huis om in te schuilen.  
Waar we lachen om het huilen van de wind.  
Om er te spelen en te eten  
en om alles te vergeten.  
Te weten dat jij het bent.

3.11 Lezing

Op de vooravond van haar huwelijk, stond zij voor haar moeder en keek naar de zon die over het strand onderging in volle zee.  
Toen vroeg zij haar moeder: 'Moeder, mijn vader houdt van je en is je altijd trouw gebleven, wat moet ik doen opdat mijn man mij steeds zou beminnen?' De moeder zweeg en dacht even na, toen bukte zij zich en vulde elke hand met zand. Zo kwam zij bij haar dochter staan en zonder verder iets te zeggen, knelde zij de vingers van een hand steeds sterker om het zand. Het zand glipte er uit; hoe krampachtiger zij haar hand balde, hoe sneller het zand eruit gleed; toen zij haar hand opende kleefden er nog slechts enkele vochtige korrels aan haar handpalm. Maar haar andere hand had de moeder opengehouden als een kleine schaal, daar bleven de zandkorrels liggen, ze schitterden steeds heerlijker in het licht van de late zon. 'Dit is mijn antwoord', zei de moeder zacht.

3.12 Lezing

Mensen wachten vol hoop, ergens over de horizon.  
Mensen vragen waarom, ergens over de horizon.  
Overal om ons heen, heel de wereld rond,  
voor alle rassen kleuren, kan het wonder gebeuren  
als de boodschap komt.  
Mensen willen verstaan, ergens over de horizon.

Mensen zien naar ons uit, ergens over de horizon.  
Mensen weten geen weg, ergens over de horizon.  
Lange moeizame tijd en van dag tot dag  
zij vragen adem en gloed, zij vragen vreugde en moed,  
zodat het komen mag.  
Mensen hebben een naam, ergens over de horizon.

Mensen gaan hier vandaan, ergens over de horizon.  
Om andere wegen te gaan, ergens over de horizon.  
Mensen gaan naar elkaar om een licht te zijn  
om met hun woorden van troost om met hun handen vol brood  
zo goed als God te zijn.  
Mensen gaan weer op reis, ergens over de horizon.

3.13 Lezing

Een huwelijk is een avontuur.  
Twee mensen die op wacht staan  
bij elkaars eenzaamheid,  
waakzaam, attent.

Een huwelijk is met open handen  
en open hart klaar staan voor de ander.  
Het is vrijheid in geborgenheid.

Jezelf zijn door en voor de ander.

Een huwelijk is leven met het mysterie  
van de andere mens.  
Het is soms 'ja' zeggen  
omwille van de ander.

Een huwelijk wordt gesloten, zegt men.  
Een huwelijk wordt geopend is meer waar.  
Het is een proces, een groeiproces;  
een steeds weer opnieuw en beter proberen.

Een huwelijk is niet: nu ben jij van mij,  
maar nu ben ik er voor jou.  
Het is een ontdekkingstocht naar de ander.

Een huwelijk is jezelf binden  
in een wereld, die ongebondenheid nastreeft.

Een huwelijk is zeggen dat de ander alles is,  
zeggen dat het leven te groot is  
voor een mens alleen,  
is kiezen voor SAMENZIJN!

### 3.14 Lezing: LIEFDE

Liefde is een wonderlijk woord.  
Liefde is van centrum veranderen.  
Niet in jezelf opgesloten blijven, niet egocentrisch zijn.  
Liefde is je centrum in de ander leggen.  
Liefde is je afvragen: 'wat gaat er in de ander om,  
wat zijn de behoeften van die ander?'

Liefde is loslaten, overgave, één worden.  
Liefde is openheid, prijsgeven.  
Liefde is jezelf kwetsbaar maken:  
spel van pijn en vreugde,  
van rijkdom en armoede.  
Liefde is klaarstaan, helpen,  
een dienst bewijzen, teleurstellingen besparen.

Liefde is ruimte scheppen  
waarin een ander zichzelf kan zijn.  
De ander in staat stellen  
om het mooiste van zichzelf tot ontplooiing te brengen.  
De ander helpen te worden wie hij is.

Liefde is communicatie, samenspel, uitwisselen.  
Liefde is bemoedigen, waarderen, bevestigen.  
Het is de ander nemen zoals hij is:  
met zijn zwakke en sterke kanten.  
Liefde is niet de ander beoordelen naar uiterlijkheden:  
prestatie, resultaten, successen.

Liefde is niet: wat beteken jij voor mij,  
wat heb ik aan je, maar ..... wat beteken ik voor jou?  
Liefde is warmte en leven, goedheid en verdriet,  
vreugde en pijn.

Liefde is ondoorgroendelijk, onuitputtelijk, mysterie.  
Liefde is de ander worden.

3.15 Lezing: ER IS ER VOOR MIJ MAAR EEN

Een keer moet het begin zijn  
of je nu wilt of niet  
een keer wil je bereiken  
wat je in de verte ziet;  
een keer zul je moeten kiezen  
uit alles om je heen,  
een keer zul je moeten zeggen :  
er is er voor mij maar één.

Een vrouw om van te houden,  
een die voor je vecht,  
een plaats om thuis te komen,  
een thuis, maar dan ook echt.  
Het klinkt misschien kortzichtig  
met al die inspraak om je heen,  
toch is het goed om te zeggen  
er is er voor mij maar één

En soms begint het te rommelen,  
te scheuren hier en daar  
en heel jouw zekere wereld  
stort in elkaar,  
en toch.... vanuit de resten  
- al gebeurt dat niet meteen -  
komt toch weer het verlangen:  
er is er voor mij maar één.

3.16 LEZING UIT EEN GEVANGENISBRIEF VAN DIETRICH BONHOEFFER.

Een bruidspaar heeft er recht op de dag van het huwelijk tegemoet te treden en te beleven met een onvergankelijk overwiningsgevoel. Met hun wederzijds jawoord hebben zij door een vrije beslissing aan heel hun leven een nieuwe koers gegeven. Zij hebben aan alle moeilijkheden en bezwaren, waarmee het leven zich verzet tegen iedere blijvende verbintenis tussen twee mensen, in blijde zekerheid het hoofd geboden en eigenhandig en op eigen verantwoordelijkheid zich een nieuwe levensruimte veroverd.

Dat mensen tot zo iets groots in staat zijn, dat hun de onmetelijke vrijheid en macht gegeven is het roer van hun leven in eigen hand te nemen, is een reden tot grote vreugde en iets van deze vreugde moet doorklinken op ieder huwelijksfeest.

Iets van die gerechtvaardigde trots der kinderen van deze wereld, die bouwers mogen zijn van hun eigen geluk, moet terug te vinden zijn in het geluk van ieder bruidspaar. Het is niet goed hier al te snel en onderdanig te spreken van Gods wil en leiding. Het is allereerst en onmiskenbaar eenvoudig je eigen zuiver menselijke wil die hier werkt en de overwinning behaalt. De weg die je inslaat is allereerst de weg van je eigen vrije keuze.

Wat je gedaan hebt en nu doet is dan ook niet in eerste instantie iets vrooms, maar iets puur menselijks. Daarom dragen jullie zelf en niemand anders hiervoor de verantwoording; die kan geen mens je afnemen; of liever, jullie, bruid en bruidegom, dragen de volle verantwoording voor het slagen van je plan met al het geluk dat in deze verantwoording besloten ligt. Het zou een vlucht zijn in valse vroomheid als je vandaag niet durfde zeggen: het is onze wil, het is onze liefde, het is onze weg.

Dit verlangen naar aards geluk, dat jullie bij elkaar willen vinden, is een recht tegenover mens

en tegenover God.

- 3.17 Lezing: GETROUWD  
Getrouwd,  
dat is met heel je wezen  
blij en arm zijn,  
groot en klein zijn,  
bij elkaar.

Dat is van top tot teen,  
met huid en haar  
volop mens zijn,  
man en vrouw zijn,  
bij elkaar.

Getrouwd,  
dat is zwijgend moe zijn,  
onbegrepen,  
niet in staat  
een weg te banen  
naar elkaar.

Dat is vragen, plagend,  
lievend, gevend,  
stil maar wachtend  
bij elkaar.

Getrouwd, dat is getweeën  
groeïend als mensen,  
ieder naar zijn aard  
en daarin elkaar steeds boeiend:  
Jij bent mijn leven waard!

- 3.18 Lezing uit het boek 'DE PROFEET' van KAHLIL GIBRAN  
Men vroeg de profeet: 'Wat kunt U ons zeggen over het huwelijk?'  
En zijn antwoord was: 'Jullie zijn samen geboren en zullen voortaan altijd samen blijven, je hele leven lang. Maar laat ruimte over in jullie samenzijn, laat de hemelse wind tussen jullie dansen. Houdt van elkaar, maar maak van de liefde geen dwangbuis. Laat het veeleer een golvende zee zijn tussen de stranden van jullie zielen. Vult elkaars beker, maar drink niet uit dezelfde beker. Deelt het brood met elkaar, maar eet niet hetzelfde stuk. Zingt en danst samen en weest vrolijk, maar laat de ander in zijn wezen, zoals de snaren van een luit allemaal op zichzelf zijn en toch een melodie voortbrengen. Geeft elkaar jullie harten, maar houdt elkaar niet gevangen, want alleen de hand van het leven kan jullie harten omvatten. Blijft samen en bij elkaar, maar niet te dicht; want de zuilen van de tempel staan ook ieder apart op zichzelf; en ook de eik en de cipres groeien niet in elkaars schaduw.'

- 3.19 Lezing: SAMEN IS:  
Met open handen en open hart  
klaar staan voor elkaar.  
Samen is vrijheid en gebondenheid,  
jezelf durven zijn.  
Voor en door de ander willen zijn.

Samen is  
Leven met het mysterie van die andere mens.  
Samen is 'JA' zeggen, te pas en te onpas,  
door dik en dun,

in goede en in slechte tijden.

Samen is:  
een proces, een groeiproces  
en steeds weer opnieuw proberen.  
Samen is niet:  
nu ben jij van mij, maar .....  
nu ben ik er VOOR JOU.

Samen is een ontdekkingstocht naar de ander.  
Samen is 'geven', in een wereld  
die 'nemen' in haar vaandel heeft staan.  
Samen is:  
jezelf binden in een wereld,  
die ongebondenheid nastreeft.

Samen is:  
zeggen dat de ander alles is, in een wereld  
waar de mens soms niets schijnt te zijn.  
Samen is:  
zeggen dat een leven te groot is voor  
iemand alleen.

Samen is:  
BEWUST KIEZEN VOOR ELKAAR

- 3.20 Lezing: VRIENDSCHAP  
Wanneer je iemand ontmoet in je leven  
tegen wie je alles kunt zeggen,  
die naar je wil luisteren,  
op wie je kunt rekenen,  
iemand die je begrijpt,  
zonder dat je alles onder woorden hoeft te brengen  
iemand die je zorgen, je vreugde en je leven deelt,  
als je zo iemand ontmoet, heb je een vriend.

Vriendschap is een prisma van kleuren.  
Je kunt uren praten,  
een glimlach, een knipoog, een handdruk,  
en zelfs een traan,  
vertellen een heel verhaal.

Vriendschap geeft kleur aan heel je leven,  
ze is frisgroen als de lente,  
goudgeel als de zomer,  
bruin als de herfst,  
wit als de winter.  
Wie een vriend heeft gevonden  
heeft een kostbaar geschenk gekregen.

Vriendschap zegt:  
ik ben blij dat je er bent  
vriendschap doet je dromen,  
maakt je gelukkig.  
Vriendschap doet je houden van mensen,  
van de dingen van het leven,  
van de bloemen en van bomen,

van bergen en van zee.

Het geluk van de vriendschap  
vind je soms heel onverwachts.  
Ze kan beginnen op een dag,  
dat je voor het eerst  
je gedachten met iemand deelt.

Je weet wanneer ze er is,  
omdat je ineens niet meer alleen bent.  
Echte vriendschap woont voor de rest  
van je leven in je hart.

3.21 Lezing: JIJ EN IK

Elke dag loop je tientallen mensen tegen het lijf.  
Mensen, die je nodig hebt om te kunnen leven en te werken.  
Mensen die je nodig hebt om mee te kunnen praten en te lachen,  
die jouw idealen hebben.  
Mensen om jouw leven te delen.

Maar dan op eens merk je dat er één is,  
die meer voor je is dan een gewone vriend.  
Dat er één is, die meer voor je betekent dan wie dan ook.

Het is een gevoel dat je niet kunt omschrijven,  
je weet dat het iets te maken heeft  
met fijn kunnen praten, samen aan je idealen kunnen werken.

Het heeft iets te maken met eerlijk staan tegenover elkaar,  
met elkaar vertrouwen jezelf kunnen zijn,  
maar je voelt dat het meer is dan dat.

Je vindt elkaar zo de moeite waard,  
dat je elkaar steeds beter wilt leren kennen.  
Je trekt steeds weer samen op,  
steeds ontdek je nieuwe dingen in elkaar.  
Je leert elkaars goede kanten waarderen  
en elkaars fouten accepteren.

En dan zie je het in zijn ogen je hoort het aan zijn stem.  
Je voelt het door zijn hand in de jouwe  
het is de liefde die je voor elkaar voelt.

Mijn idealen worden onze idealen, mijn zorgen, onze zorgen,  
mijn vrije tijd wordt onze vrije tijd,  
mijn geluk wordt ons geluk.  
Je weet dat je niet meer alleen staat  
Mijn leven wordt ons leven, niet meer van elkaar weg te denken.  
samenzijn, jij en ik.

3.22 Lezing: VOOR EEN DAG VAN MORGEN

Wanneer ik morgen doodga  
vertel dan aan de bomen  
hoeveel ik van je hield.  
Vertel het aan de wind  
die in de bomen klimt  
of uit de takken valt

hoeveel ik van je hield.  
Vertel het aan een kind  
dat jong genoeg is om het te begrijpen.  
Vertel het aan een dier  
misschien alleen door het aan te kijken.  
Vertel het aan de huizen van steen  
vertel het aan de stad  
hoe lief ik je had.

Maar, zeg het aan geen mens  
ze zouden je niet geloven.  
Ze zouden niet willen geloven dat  
alleen maar een man  
alleen maar een vrouw  
dat een mens een mens liefhad  
als ik jou.

- 3.23 Lezing: ONZEGBAAR  
Onzegbaar,  
Wat het mooiste is  
wat het diepste is  
waarom ik haar kies  
waarom zij mij kiest  
waarom wij 'ja' zeggen op elkaar -  
ik kan het niet zeggen.

Maar, kijk maar  
hoe we van elkaar houden  
hoe we met elkaar omgaan  
hoe we om elkaar geven.

Kijk maar  
dat we elkaar een zorg zijn  
dat haar zorg mijn zorg is  
dat haar vreugde mijn vreugde is.

Kijk maar  
hoe een oogopslag  
hoe een klein gebaar  
voldoende voor ons is  
en meer zegt  
dan welk woord ook.

Kijk maar  
hoe twee mensen  
van elkaar kunnen houden  
en vraag niet  
waarom.  
Het is niet te zeggen  
maar wel het mooiste  
wat ons ooit overkwam.

- 3.24 Lezing: EEN WARM HUIS  
Het is de aandacht voor elkaar  
die een huis warm maakt.  
Het is het langs elkaar heen leven  
dat een huis koud maakt.

Geen haard is daartegen op te stoken.

Het is de liefde voor elkaar  
die een huis warmt.  
Je merkt niet eens  
dat het haardvuur minderde.  
Liefde maakt warmer dan welk kachel ook.

Het is de zorg om elkaar  
die een huis warmt.  
De zorg van mensen  
die elkaar genegen zijn  
en toegewijd leven.  
Die zorg geeft zoveel extra warmte.

Het is het thuiskomen bij elkaar,  
weten dat naar je wordt uitgezien,  
dat als een zegen is,  
als de vonk van een goddelijk vuur  
dat alles verwarmt.

Het is de gastvrijheid  
voor wie zoekt naar een schuilplaats,  
voor wie dreigt om te komen in verkild leven,  
die aan een huis meer geeft  
dan een onderkomen voor mensen.

Een warm huis,  
een huis vol licht,  
een huis waarin zorg is voor de sfeer,  
een huis waarin voor ieder ademruimte is -  
dat is een gezegend huis.

- 3.25 Lezing: LIEFDE  
Ik kon niet zeggen wat ik voelde,  
ik heb het ook niet uitgelegd,  
maar toch wist jij wat ik bedoelde,  
de stilte had het al gezegd.

Als ik je kuste of je griede,  
in blijheid of in droefenis,  
de liefde is pas echte liefde,  
als stilte taal geworden is.

- 3.26 Lezing: PAAR (Toon Hermans)  
Zij was de zon  
hij was haar schaduw  
maar het deerde hem niet

hij wist niet wat het was  
om zon te zijn  
in haar schaduw  
voelde hij zich happy  
hij wilde niets meer

maar op een dag  
begon hij te schitteren

en hij werd ook zon

hij overstraalde haar geheel en al  
haar zon werd zwakker  
en ging langzaam uit  
nu werd zij de schaduw  
even deed het pijn  
ze zei: als je eenmaal zon bent geweest...  
weet je wat het zeggen wil

maar ze bleven bij elkaar  
want ze hadden elkander lief  
ze spraken af:  
laten we allebei niets zijn  
noch zon  
noch schaduw

hij deed zijn zon uit  
en haar schaduw verdween

- 3.27 Lezing  
Dag lieve medemens,  
neem je tijd om gelukkig te zijn,  
je bent een wandelend wonder op aarde.  
Je bent enig, uniek en onvervangbaar.  
Weet je dat?

Waarom sta je niet verstomd,  
ben je niet blij, verbaasd over jezelf  
en over al die anderen om je heen,  
vind je het zo gewoon, zo vanzelfsprekend dat je leeft,  
dat je leven mag?  
Dat je tijd krijgt om te zingen en te dansen,  
zoals vandaag om gelukkig te zijn.

Waarom zou je je altijd verliezen in een zinloze jacht naar bezit?  
Waarom zou je je een massa zorgen maken om dingen van morgen en overmorgen?  
Waarom ruzie maken, je vervelen en slapen als de zon schijnt.

Neem rustig de tijd om gelukkig te zijn.  
Tijd is geen snelweg tussen wieg en graf,  
maar ruimte om te parkeren in de zon ...  
Om te leven en lief te hebben.

- 3.28 Lezing: LEVEN IS 'LEVEN MET ANDEREN'  
'Leven met anderen' is leven met hen,  
met wie ik alles moet delen,  
die ik moet aanvaarden,  
die ik geen pijn mag doen,  
die ik moet liefhebben.  
Zonder de anderen is leven, liefhebben en gelukkig zijn  
een utopie !  
We zijn door ontelbare banden met elkaar verbonden.  
Ik kom pas tot ontplooiing, dankzij de anderen.  
Ik heb de anderen nodig ...  
niet alleen omdat zij zoveel voor mij doen  
maar ook omdat ik zoveel voor die anderen kan betekenen.

Ik heb ogen en oren  
om de anderen te ontdekken,  
voeten om naar hen toe te gaan,  
handen om te geven en te helpen  
en een hart om lief te hebben.

Ik mag geen 'eiland' zijn  
in een zee van mensen!

### 3.29 LEZING

Liefde is altijd vreemd,  
je hebt haar niet in de hand, zij overkomt je.  
Liefde begint altijd bij de ander,  
het is de ander die jou roept,  
die jou vraagt, die jou uit de tent lokt.  
Liefde is jouw antwoord op de vraag  
van een ander mens.

De liefde doet ons uit onszelf treden,  
door de liefde doen we wat onze krachten te boven gaat,  
ontvangen we in ons wat wij zelf niet kenden voordien.

De liefde is het tegenovergestelde van jaloezie.  
Jaloezie is het gevolg van hebzucht.  
De liefde is openheid voor een ander,  
waardoor een wereld van mogelijkheden tot verandering  
en creativiteit opengaat.

'Ik hou van jou zoals je bent', zijn woorden die de ander vrij maken,  
die verlangen dat de ander zich volgens eigen wetten ontplooit.

Zo kan de liefde wederzijdse bevruchting zijn en is zij geen verarming.  
Een man of vrouw beminnen betekent:  
de ontdekking van een nieuw leven,  
van een nieuwe onvoorspelbare toekomst.

### 3.30 Lezing: ONTMOETEN

Ontmoeten is: de stap durven zetten,  
je ware gezicht durven tonen,  
je vrees en onzekerheid  
opzij durven schuiven  
en je vertrouwen aan iemand schenken.  
Is weten dat je geborgen bent.

Ontmoeten is niet:  
veel vragen stellen.  
aandringen of uitpluizen,  
beslag leggen,  
of veroordelen.  
Ontmoeten is nooit "MOETEN".

Het is aanvoelen  
luisteren,  
stil worden.

Ontmoeten

geeft nieuwe horizonten  
aan je leven.

Je hoeft voortaan  
je kleinheid  
je onmacht niet meer te verbergen.  
Je hoeft ze niet langer alleen te dragen.

Er is iemand bij je  
bij wie je altijd  
terecht kunt.

3.31 Lezing: CHRISTEN ZIJN

Christen ben je iedere dag van de week,  
van de morgen tot de avond, op je werk en thuis.  
Christen ben je met je tekorten en je mooie kanten.  
Leg je Christen-zijn niet langer naast je dagelijkse bezigheden,  
het zit erin verweven, het heeft alles te maken  
met je manier van omgaan met je medemensen.  
Mensen storen zich aan elkaars onvolmaaktheden.  
Gun elkaar het leven, tracht niet iedereen  
te doen denken en voelen zoals JIJ denkt en voelt.  
Veel mensen weten niet wat vriendschap en liefde is  
omdat zij altijd trachten de ander te veranderen  
naar hun eigen verlangen.  
Je moet altijd meer mens worden en tot op je eigen bodem gaan.  
Om christen te zijn heb je handen en een hart nodig.  
Elk mens zoekt een ander mens  
die een eind dezelfde weg wil gaan.  
Veel woorden hoeven er niet gesproken te worden.  
Niet alleen zijn met je zorgen en vragen,  
aanvaard worden zoals je bent  
betekent heel wat in een mensenleven.  
Je hoeft van de liefde geen angst te hebben,  
maar je moet wel eerlijk zijn  
tegenover jezelf en tegenover anderen.  
Bindt niet te vlug iemand aan jezelf  
door gebaren die te heilig zijn om er zomaar mee te experimenteren.  
Liefde moet de ander vrijmaken voor zijn opgave in het leven  
en hem niet aan banden leggen.  
Durf ook eens aan elkaar te vertellen  
over je relatie met God en de mensen.  
Misschien weet je er niet veel over te vertellen,  
vertel dan over de armzaligheid ervan.  
geloven is nu eenmaal een avontuur  
waar moed voor nodig is  
en mens worden, gebeurt aan elkaar...

---

## LEZINGEN UIT HET OUDE TESTAMENT EN UIT DE BRIEVEN

- 4.1 Oude testament. Lezing uit Genesis 1, 26-31a  
God zei: 'Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken; zij moeten  
heerschappij voeren over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de  
hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.' God schiep de mens als zijn evenbeeld, als  
evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen. Hij zegende

hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.' Ook zei God: 'Hierbij geef ik jullie alle zaaddragende planten en alle vruchtbomen op de aarde; dat zal jullie voedsel zijn. Aan de dieren die in het wild leven, aan de vogels van de hemel en aan de levende wezens die op de aarde rondkruipen, geef ik de groene planten tot voedsel.' En zo gebeurde het. God keek naar alles wat hij had gemaakt en zag dat het zeer goed was.

*Zo spreekt de Heer - Wij danken God.*

4.2 Oude testament. Lezing uit Genesis 2, 18-22

God, de HEER, dacht: Het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past. Toen vormde hij uit aarde alle in het wild levende dieren en alle vogels, en hij bracht die bij de mens om te zien welke namen de mens ze zou geven: zoals hij elk levend wezen zou noemen, zo zou het heten. De mens gaf namen aan al het vee, aan alle vogels en alle wilde dieren, maar hij vond geen helper die bij hem paste. Toen liet God, de HEER, de mens in een diepe slaap vallen, en terwijl de mens sliep nam hij een van zijn ribben weg; hij vulde die plaats weer met vlees. Uit de rib die hij bij de mens had weggenomen, bouwde God, de HEER, een vrouw en hij bracht haar bij de mens.

*Zo spreekt de Heer - Wij danken God.*

4.3 Oude testament. Lezing uit Genesis 24, 48-50a en 58-67

De knecht van Abraham zei tegen Laban: 'Ik ben op mijn knieën gevallen en heb me neergebogen voor de HEER, en ik heb de HEER, de God van mijn meester Abraham, geprezen: hij heeft mij de goede weg gewezen en zo heb ik voor zijn zoon de kleindochter van mijn meesters broer gevonden. Welnu, als u mijn meester blijk wilt geven van genegenheid en trouw, zeg u het mij dan. Zo niet, zeg het mij dan ook, zodat ik ergens anders op zoek kan gaan.' Laban en Betuël antwoordden: 'De HEER heeft dit alles zo beschikt.

Dus riepen ze Rebekka en vroegen haar: 'Wil je met deze man meegaan?' 'Ja,' antwoordde ze. Toen namen de familieleden afscheid van Rebekka, en ook van haar voedster en van Abrahams knecht en zijn mannen. Daarbij zegenden ze Rebekka met de woorden: 'Zuster van ons, wij wensen jou duizend maal tienduizend nazaten toe, en moge de stad van de vijand hun in handen vallen.' Rebekka en haar dienaressen maakten zich klaar, bestegen de kamelen en reden achter de knecht aan. Zo vertrok hij, met Rebekka.

Isaak, die in de Negev woonde, was naar de bron Lachai-Roï geweest. Tegen het vallen van de avond ging hij het veld in om daar te treuren. Toen hij opkeek zag hij plotseling kamelen naderen. Ook Rebekka keek op. Zodra ze Isaak zag, liet ze zich van haar kameel glijden. 'Wie is die man die ons daar in het veld tegemoet komt?' vroeg ze aan de knecht. 'Dat is mijn meester,' antwoordde hij. Daarop bedekte ze zich met haar sluier. De knecht vertelde Isaak wat hij allemaal gedaan had. Daarna bracht Isaak Rebekka naar de tent van Sara, zijn moeder. Hij nam haar tot vrouw en ging van haar houden. Zo vond Isaak troost na de dood van zijn moeder.

*Zo spreekt de Heer - Wij danken God.*

4.4 Oude testament. Lezing uit het boek Tobit 8,4-8

Toen het paar in de kamer alleen was, stond Tobias op van het bed en zei tegen Sara: 'Sara, laten we bidden en onze Heer vragen of hij zich over ons ontfermt en ons beschermt.' Ook zij stond op, en samen baden ze om ontferming en bescherming. Tobias sprak: 'Geprezen bent u, God van onze voorouders, geprezen zij uw naam tot in alle eeuwigheid. Laat de hemel en heel uw schepping u voor eeuwig en altijd prijzen. U hebt Adam gemaakt en hem zijn vrouw Eva als helper en metgezel gegeven, en uit hen is heel de mensheid voortgekomen. U hebt gezegd: 'Het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past.' Ik zeg u dat ik deze vrouw niet uit begeerte heb getrouwd, maar omdat ik trouw aan uw wet wil zijn. Toon ons uw barmhartigheid en laat ons samen oud worden.' Hierop zeiden ze gezamenlijk: 'Amen, amen.' Toen sliepen ze met elkaar.

*Zo spreekt de Heer - Wij danken God.*

4.5 Oude testament. Lezing uit het boek Prediker

Je kunt beter met zijn tweeën dan alleen zijn, want – dat is zeker – samen zwoegen loont.

Wanneer twee vrienden samen zijn en een van beiden valt, helpt de ander hem weer overeind, maar wie alleen is en ten val komt is beklagenswaardig, want hij heeft niemand die hem op de been helpt. Wanneer je bij elkaar slaapt, geef je warmte aan elkaar, maar hoe krijgt iemand die alleen slaapt het ooit warm? En iemand die alleen is kan zich niet verdedigen wanneer hij aangevallen wordt, maar met zijn tweeën houd je stand. Een koord dat uit drie strengen is gevlochten, is niet snel stuk te trekken.

*Zo spreekt de Heer - Wij danken God.*

4.6 Oude testament. Lezing uit Jezus Sirach 26, 1-4 en 13-16 ELKAAR GELUKKIG MAKEN

Gelukkig is de man van een goede vrouw,  
hij leeft twee keer zo lang.  
Een sterke vrouw geeft haar man vreugde,  
hij zal in vrede oud worden.  
Met een goede vrouw is men uitstekend bedeed,  
ze wordt geschonken aan wie ontzag heeft voor de Heer.  
Rijk of arm, zo'n man is gelukkig,  
zijn gezicht staat altijd opgewekt.

De bekoorlijkheid van een vrouw verblijdt haar man,  
haar vaardigheden geven hem kracht.  
Een zwijgzame vrouw is een geschenk van de Heer,  
innerlijke beschaving is iets onbetaalbaar.  
Een ingetogen vrouw is dubbel zo bekoorlijk,  
niets weegt op tegen haar zelfbeheersing.  
Zoals de zon aan de hoogste hemel van de Heer,  
zo is de schoonheid van een goede vrouw in haar geordend huis.

4.7 Uit de Brieven. Lezing uit de brief van Paulus aan de Romeinen 12, 1-2 en 9-17

LIEFDE IS EEN WEG

Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u. U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar veranderen door uw gezindheid te vernieuwen, om zo te ontdekken wat God van u wil en wat goed, volmaakt en hem welgevallig is. Laat uw liefde oprecht zijn. Verafschuw het kwaad en wees het goede toegedaan. Heb elkaar lief met de innige liefde van broeders en zusters en acht de ander hoger dan uzelf. Laat uw enthousiasme niet bekoelen, maar laat u aanvuren door de Geest en dien de Heer. Wees verheugd door de hoop die u hebt, wees standvastig wanneer u tegenspoed ondervindt, en bid onophoudelijk. Bekommer u om de noden van de heiligen en wees gastvrij. Zegen uw vervolgers; zegen hen, vervloek hen niet. Wees blij met wie zich verblijdt, heb verdriet met wie verdriet heeft. Wees eensgezind; wees niet hoogmoedig, maar zet uzelf aan tot bescheidenheid. Ga niet af op uw eigen inzicht. Vergeld geen kwaad met kwaad, maar probeer voor alle mensen het goede te doen.

4.8 Uit de Brieven. Lezing uit de brief van Paulus aan de Efeziërs 12, 1-2 en 9-17

JEZELF GEVEN

Ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God.  
Mannen, heb uw vrouw lief, zoals Christus de kerk heeft liefgehad en zich voor haar heeft prijsgegeven om haar te heiligen, haar te reinigen met water en woorden en om haar in al haar luister bij zich te nemen, zodat ze zonder vlek of rimpel of iets dergelijks zal zijn, heilig en zuiver. Zo moeten mannen hun vrouw liefhebben, als hun eigen lichaam. Wie zijn vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief. Niemand haat ooit zijn eigen lichaam, integendeel: men voedt en verzorgt het, zoals Christus de kerk, want dat is zijn lichaam en wij zijn de ledematen. 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één lichaam zijn.' Dit mysterie is groot – en ik betrek het op Christus en de kerk.

- 4.9      Uit de Brieven. Lezing uit de eerste brief van Paulus aan de Korintiërs 13, 1-8  
ALS IK DE LIEFDE NIET HEB  
Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal. Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.  
De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.  
De liefde zal nooit vergaan.
- 4.10     Uit de Brieven. Lezing uit de eerste brief van de apostel Johannes 4, 7-12  
Geliefde broeders en zusters, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde komt uit God voort. Ieder die liefheeft is uit God geboren en kent God. Wie niet liefheeft kent God niet, want God is liefde. En hierin is Gods liefde ons geopenbaard: God heeft zijn enige Zoon in de wereld gezonden, opdat we door hem zouden leven. Het wezenlijke van de liefde is niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat hij ons heeft liefgehad en zijn Zoon heeft gezonden om verzoening te brengen voor onze zonden.  
Geliefde broeders en zusters, als God ons zo heeft liefgehad, moeten ook wij elkaar liefhebben. Niemand heeft God ooit gezien. Maar als we elkaar liefhebben, blijft God in ons en is zijn liefde in ons ten volle werkelijkheid geworden.
- 
- 5.1      Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Matteüs 5, 1-10  
WAT EEN GELUK.  
Toen hij de mensenmassa zag, ging hij de berg op. Daar ging hij zitten met zijn leerlingen om zich heen. Hij nam het woord en onderrichtte hen:  
'Gelukkig wie nederig van hart zijn,  
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.  
Gelukkig de treurenden,  
want zij zullen getroost worden.  
Gelukkig de zachtmoedigen,  
want zij zullen het land bezitten.  
Gelukkig wie honger en dorst naar gerechtigheid,  
want zij zullen verzadigd worden.  
Gelukkig de barmhartigen,  
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.  
Gelukkig wie zuiver van hart zijn,  
want zij zullen God zien.  
Gelukkig de vredestichters,  
want zij zullen kinderen van God genoemd worden.  
Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden,  
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
- 5.2      Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Matteüs 5, 13-16  
SAMEN ZIJN, VOOR EEN ANDER  
Jezus sprak tot de menigte: 'Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt.  
Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de

hemel.'

- 5.3 Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Matteüs 7, 21 en 24-29  
**BOUWEN OP DE ROTS**  
Jezus zei: 'Niet iedereen die "Heer, Heer" tegen mij zegt, zal het koninkrijk van de hemel binnengaan, alleen wie handelt naar de wil van mijn hemelse Vader.  
Wie deze woorden van mij hoort en ernaar handelt, kan vergeleken worden met een verstandig man, die zijn huis bouwde op een rots. Toen het begon te regenen en de bergstromen zwollen, en er stormen opstaken en het huis van alle kanten belaagd werd, stortte het niet in, want het was gefundeerd op een rots. En wie deze woorden van mij hoort en er niet naar handelt, kan vergeleken worden met een onnadenkend man, die zijn huis bouwde op zand. Toen het begon te regenen en de bergstromen zwollen, en er stormen opstaken en er van alle kanten op het huis werd ingebeukt, stortte het in, en er bleef alleen een ruïne over.'  
Toen Jezus deze rede had uitgesproken, waren de mensen diep onder de indruk van zijn onderricht, want hij sprak hen toe als iemand met gezag, en niet zoals hun schriftgeleerden.
- 5.4 Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Matteüs 19, 3-6  
**HET HUWELIJK ONVERBREEKBAAR**  
Er kwamen Farizeeën naar Jezus toe om hem op de proef te stellen. Ze vroegen: 'Mag een man zijn vrouw om willekeurig welke reden verstoten?' 4 Hij zei: 'Hebt u niet gelezen dat de schepper de mens bij het begin mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt?' 5 En hij vervolgde: 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; 6 ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden.'
- 5.5 Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Matteüs 22, 35-40  
**HET VOORNAAMSTE GEBOD**  
Om hem op de proef te stellen vroeg een van hen, een wetgeleerde: 'Meester, wat is het grootste gebod in de wet?' Hij antwoordde: 'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat.'
- 5.6 Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Marcus 10, 6-9  
**VOOR ELKAAR BESTEMD**  
Jezus zei tegen hen: 'Maar al bij het begin van de schepping heeft God de mens mannelijk en vrouwelijk gemaakt; daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden, ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden.'
- 5.7 Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Johannes 15, 9-12  
**ZOALS DE VADER MIJ LIEFHAD**  
Jezus zei tot zijn leerlingen: 'Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader mij heeft liefgehad. Blijf in mijn liefde: je blijft in mijn liefde als je je aan mijn geboden houdt, zoals ik me ook aan de geboden van mijn Vader gehouden heb en in zijn liefde blijf. Dit zeg ik tegen jullie om je mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn. Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben zoals ik jullie heb liefgehad.'
- 5.8 Uit de evangeliën. (de verhalen over Jezus Christus) Johannes 2, 1-11  
**BRUILOFT VAN KANA**  
Op de derde dag was er een bruiloft in Kana, in Galilea. De moeder van Jezus was er, en ook Jezus en zijn leerlingen waren op de bruiloft uitgenodigd. Toen de wijn bijna op was, zei de moeder van Jezus tegen hem: 'Ze hebben geen wijn meer.' 'Wat wilt u van me?' zei Jezus. 'Mijn tijd is nog niet gekomen.' Daarop sprak zijn moeder de bedienden aan: 'Doe maar wat hij jullie zegt, wat het ook is.' Nu stonden daar voor het Joodse reinigingsritueel zes stenen watervaten, elk met een inhoud van twee à drie metrete. Jezus zei tegen de bedienden: 'Vul de vaten met water.' Ze vulden ze tot de rand. Toen zei hij: 'Schep er nu wat uit, en breng dat naar de

ceremoniemeester.' Dat deden ze. En toen de ceremoniemeester het water dat wijn geworden was, proefde – hij wist niet waar die vandaan kwam, maar de bedienden die het water geschept hadden wisten het wel – riep hij de bruidegom en zei tegen hem: 'Iedereen zet zijn gasten eerst de goede wijn voor en als ze dronken zijn de minder goede. Maar u hebt de beste wijn tot nu bewaard!' Dit heeft Jezus in Kana, in Galilea, gedaan als eerste wonderteken; hij toonde zo zijn grootheid en zijn leerlingen geloofden in hem.

---

## **DE HUWELIJKSSLUITING, ondervraging, trouwbelofte en bevestiging door de priester of diaken.**

### **6.1 HUWELIJKSBELOFTE**

P (Naam bruidegom) en (naam bruid) jullie hebben elkaar gevonden en jullie hebben ontdekt hoeveel je voor elkaar bent gaan betekenen. Jullie zijn van elkaar gaan houden en je bent ervan overtuigd geraakt, dat jullie je verdere leven met elkaar wilt delen. Vandaag willen jullie dit voor elkaar uitspreken ten overstaan van allen hier aanwezig.  
Mag ik de getuigen, .... en .... (enz) verzoeken naar voren te komen en te gaan staan naast (Naam bruidegom) en (naam bruid).

P (Naam bruidegom) wil je verder met (naam bruid) op weg gaan, al weten we niet wat ons te wachten staat. Wil je proberen om zo goed mogelijk alles met haar te delen: pijn en vreugde, verdriet en vriendschap. En beloof je je best te doen een goede man voor haar te zijn en een echte vader voor je kinderen?

Bruidegom Ja, dat beloof ik

P (Naam bruid) wil je verder met (naam bruidegom) op weg gaan, al weten we niet wat ons te wachten staat. Wil je proberen om zo goed mogelijk alles met hem te delen: pijn en vreugde, verdriet en vriendschap. En beloof je je best te doen een goede vrouw voor hem te zijn en een echte moeder voor je kinderen?

Bruid Ja, dat beloof ik.

P Geef elkaar dan nu de rechterhand om elkaar jullie ja-woord te geven.  
(Naam bruidegom), wil jij ten overstaan van de Kerk hier aanwezig, (naam bruid) nemen tot je wettige vrouw?

Bruidegom Ja, dat wil ik

P (Naam bruid), wil jij ten overstaan van de kerk hier aanwezig, (naam bruidegom) nemen tot je wettige man?

Bruid Ja, dat wil ik.

P Dan verklaar ik hierbij dat jullie voor God en zijn kerk verbonden bent als man en vrouw. Wat God verbonden heeft zal een mens niet scheiden. Zegene jullie de almachtige God, vader, Zoon en heilige Geest. Amen.

*(In plaats van de eenvoudige zegenformule kan men op dit moment ook de huwelijkszegen uitspreken. Zie 8.1 e.v.)*

### **6.2 HUWELIJKSBELOFTE**

P (Bruidegom) en (bruid), er is in jullie leven een dag geweest, waarop dit alles is begonnen. De dag dat jullie elkaar hebben ontdekt en tot elkaar hebben gezegd: ik hou van jou. De dag dat jullie hebben besloten om altijd bij elkaar te blijven en een eigen leven op te bouwen. Een mens en ook een gezin, kan niet leven los van de gemeenschap met anderen. Op dit moment willen jullie, in aanwezigheid van jullie ouders, familie, vrienden en kennissen die liefde voor elkaar bevestigen. Wij zijn hier bij elkaar en willen luisteren naar jullie woorden.  
Mag ik jullie verzoeken te gaan staan. En ik wil de getuigen ... en ... vragen naast het bruidspaar plaats te nemen.

... en ....., geef elkaar nu de rechterhand en laat alle aanwezigen er getuigen van zijn, dat jullie bij elkaar horen.

P (bruidegom), beloof je (bruid) lief te hebben en trouw te blijven, haar te waarderen en te helpen in goede en kwade dagen, haar bij te staan en te bemoedigen alle dagen van jullie leven?

Bruidegom Ja, dat beloof ik.

P (Bruid), beloof je (bruidegom) lief te hebben en trouw te blijven, hem te waarderen en te helpen in goede en kwade dagen, hem bij te staan en te bemoedigen, alle dagen van Jullie leven?

Bruid Ja, dat beloof ik."

P (bruidegom) en (bruid), beloven jullie voor de kinderen die jullie toevertrouwd mogen worden, lieve ouders te zijn; hen een verantwoorde opvoeding te geven, opdat zij vrije mensen worden, die hun verantwoordelijkheden in de wereld kunnen dragen?

(samen) Ja, dat beloven wij.

P Dan verklaar ik hierbij dat jullie voor God en zijn kerk verbonden bent als man en vrouw. Wat God verbonden heeft zal een mens niet scheiden.

*(In plaats van de eenvoudige zegenformule kan men op dit moment ook de huwelijkszegen uitspreken. Zie 8.1 e.v.)*

6.3 HUWELIJKSBELOFTE (getuigen zijn al uitgenodigd naast het bruidspaar te gaan staan)  
P (Bruidegom) en (bruid), jullie hebben besloten samen lief en leed te delen, besloten om samen te proberen elkaar gelukkig te maken. Ten overstaan van God en allen hier aanwezig willen jullie een belofte afleggen. Een belofte ernaar te streven elkaar trouw te blijven, elkaar gelukkig te maken. Een belofte om alles te doen wat in je vermogen ligt om samen de rest van je leven in goede harmonie door te brengen.

P (Bruidegom), beloof jij (bruid) lief te hebben, haar te eren en bij te staan en haar trouw te blijven, haar te bemoedigen en te helpen in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in ziekte en gezondheid, alle dagen van je leven?

Bruidegom Ja, dat beloof ik.

P (Bruid), beloof jij (bruidegom) lief te hebben, hem te eren en bij te staan en hem trouw te blijven, hem te bemoedigen en te helpen in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in ziekte en gezondheid, alle dagen van je leven?

Bruid Ja, dat beloof ik.

P (Bruidegom) en (bruid), beloven jullie, wanneer kinderen jullie gegeven worden, een goede vader en lieve moeder voor hen te zijn. Beloven jullie hen op te voeden dat zelfstandige mensen die zelf hun verantwoordelijkheid kunnen dragen?

(Bruidegom en bruid): ja dat beloven wij.

P Dan bevestig ik dat jullie van nu af aan verbonden zijn als man en vrouw. Wat God verbonden heeft zal een mens niet scheiden.

*(In plaats van de eenvoudige zegenformule kan men op dit moment ook de huwelijkszegen uitspreken. Zie 8.1 e.v.)*

6.4 HUWELIJKSBELOFTE (getuigen zijn al uitgenodigd naast het bruidspaar te gaan staan)  
P Beste ..... en ....., ten overstaan van de kerk, in aanwezigheid van jullie familieleden, vrienden en kennissen, in aanwezigheid van ... en ..... (namen van de getuigen) die door jullie als getuigen

zijn gevraagd, willen jullie duidelijk uitspreken dat je voortaan als man en vrouw, als gehuwden door het leven wilt gaan.

Mag ik jullie vragen elkaar de rechterhand te geven en hier, voor God en in aanwezigheid van ons allen, uitdrukkelijk te bevestigen dat jullie voortaan bij elkaar willen horen:

Bruidegom: (naam bruid), ik beloof je om trouw te zijn en om me helemaal in te zetten voor jouw geluk, een geluk dat ook het mijne is; ik bloef je om je tederheid, aandacht en liefde te geven; ik wil een steun voor je zijn, een luisterend oor, een open oog, een warm kloppend hart en alles wat een man voor een vrouw kan betekenen.

Bruid: (naam bruidegom), ik beloof je om trouw te zijn en om me helemaal in te zetten voor jouw geluk, een geluk dat ook het mijne is; ik bloef je om je tederheid, aandacht en liefde te geven; ik wil een steun voor je zijn, een luisterend oor, een open oog, een warm kloppend hart en alles wat een vrouw voor een man kan betekenen.

*(In plaats van de eenvoudige zegenformule kan men op dit moment ook de huwelijkszegen uitspreken. Zie 8.1 e.v.)*

---

#### 7.1 ZEGEN OVER DE RINGEN.

P Heer zegen deze ringen, mogen .... en ..... die deze ringen dragen, groeien in wederzijdse liefde. Deze ringen zijn voor hen het symbool van eenheid en vriendschap in herinnering aan dit ogenblik van deze dag.

(Naam bruidegom), geef deze ring aan (naam bruid) als teken van jouw liefde voor haar.

(Naam bruid), geef deze ring aan (naam bruidegom) als teken van jouw liefde voor hem.

#### 7.2 ZEGEN OVER DE RINGEN

P God, deze twee ringen zijn het teken van de trouw tussen man en vrouw. Mogen deze ringen voor .... en ..... een voortdurende herinnering zijn aan deze huwelijksdag. Dat ze gedragen worden in toewijding voor elkaar in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

(Naam bruidegom), steek deze ring, die het teken is van jouw trouw en verbondenheid, aan de hand van je vrouw.

(Naam bruid), steek deze ring, die het teken is van jouw trouw en verbondenheid, aan de hand van je man.

P Getuigen van jullie liefde: .... en ....., jullie zijn op bijzondere wijze getuigen van deze stap, die (bruidegom) en (bruid) vandaag in hun leven gezet hebben. In naam van allen hier aanwezig vraag ik jullie: 'Blijf hen nabij, sta achter hen in hun keuzen, steun hen in het zoeken naar hun eenheid, vandaag, maar ook morgen en in de verre toekomst.

#### 7.3 ZEGEN OVER DE RINGEN (incl. bevestiging en zegen)

P Heer, zegen (bruidegom) en (bruid) en heilig hen in hun liefde voor elkaar. Moge deze ringen een teken zijn van hun trouw en een voortdurende uitnodiging tot onderlinge liefde. Dat vraag ik U door Jezus Christus onze Heer. Amen

P (Bruidegom), steek deze ring aan de vinger van (bruid), als teken van je liefde en trouw. In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

(Bruid), steek deze ring aan de vinger van (bruidegom) als teken van je liefde en trouw. In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

P In de naam van de kerk, in naam van allen, die hier aanwezig zijn, spreek ik uit en bevestig ik, dat

dit huwelijk van Kees en Jolanda als een waarachtig huwelijk is gesloten. Het ja-woord dat jullie elkander gegeven hebben, moge voor jullie beiden steeds weer opnieuw een bron zijn van leven, liefde en geluk. Goede God laat uw zegen over hen neerdalen, over hun leven, hun huis, hun toekomst. Amen

#### 7.4 ZEGEN OVER DE RINGEN

P Mogen deze twee ringen door God gezegend zijn en mogen zij als symbolen van verbondenheid een leven lang gedragen worden door deze man en deze vrouw. Jullie die de bereidheid hebben uitgesproken om voor elkaar te leven, wil ik vragen elkaar deze ringen te geven.

Bruidegom: (naam bruid) draag deze ring als teken van onze liefde en trouw.

Bruid: (naam bruidegom) draag deze ring als teken van onze liefde en trouw.

---

#### 8.1 ZEGEN OVER BRUID EN BRUIDEGOM

P Heer zegen dit gebaar, moge het ja-woord, dat deze twee elkaar gaven altijd een bron zijn van geluk en levenskracht. Moge Uw liefde zichtbaar worden in de liefde van .... en .... voor elkaar.

(Bruid en bruidegom kussen elkaar)

#### 8.2 ZEGEN OVER BRUID EN BRUIDEGOM

P Behoed de liefde van de geliefden. Gij die weet hoe broos en bijna niets twee mensen zijn, en dat hun hart onrustig is en onbestendig als het weer. Gij die hen toegekeerd hebt naar elkaar, opdat zij niet meer half zijn, onbestemd en onvervuld, leer hen verstaan het dodelijk geheim dat liefde lijden is, dat geven leven doet. Geef hen de tijd elkaar nog beter te kennen en te troosten blaas hun hartstocht aan, maak hen geduldig en oneindig lief, opdat zij de nacht doorkomen met elkaar.

(Bruid en bruidegom kussen elkaar)

#### 8.3 ZEGEN OVER BRUID EN BRUIDEGOM

P God, Gij hebt .... en ..... bijeengebracht, wil hen ook voor elkaar bewaren. Gij hebt immers de mens geschapen als man en vrouw, hen in het leven geroepen voor elkaars geluk. Voltooi wat Gij begonnen zijt in hen. Laat tot bloei komen de liefde die zij elkaar toedragen. Houd hen bijeen en maak hun leven tot een teken van de liefdevolle zorg waarmee Gij ons omgeeft. Schenk hen daartoe geloof in U en in elkaar, geef hen vertrouwen in de mensen en laat hen steeds ontdekken wat goed en waardevol is. Wij bidden U, moge hun liefde vruchtbaar zijn, zodat zij elkaar blijvend terug- vinden in het nieuwe leven dat uit hen geboren wordt. Maak hun gezin tot een gelukkige en veilige thuis voor hun kinderen.

(Bruid en bruidegom kussen elkaar)

#### 8.4 ZEGEN OVER BRUID EN BRUIDEGOM

P .... en ....., wees gezegend door God die liefde is. Hij versterke de trouw in jullie hart. Hij behoede jullie liefde. Hij geve je de moed kwetsbaar te zijn voor elkaar. Hij brenge je telkens terug thuis bij jezelf en bij elkaar.

Zegene jullie en ons allen de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

Allen Amen.

#### 8.5 ZEGEN OVER BRUID EN BRUIDEGOM

P Moge de zegen van de Allerhoogste over jullie komen, opdat er in je leven veel liefde is en licht , opdat je vruchtbaar bent en vol kracht, opdat vrede en recht van jullie mogen uitgaan. Moge de glans van Gods gelaat over jullie stralen.

Zo zegene jullie en ons allen de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

Allen Amen.

---

## VOORBEDE

### 9.1 Voorbede

L God, wij bidden voor ..... en .....,  
dat zij gelukkig mogen worden in hun huwelijk  
en dat liefde mag heersen in hun huis;  
mogen zij bereid blijven om te geven en te vergeven  
en om oprechte zorg te hebben voor elkaar . Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Wij danken U op deze feestelijke dag  
voor de ouders van ..... en ..... ;  
wij gedenken hun liefde en toewijzing en alles wat zij deden  
om hun kinderen te steunen en te stimuleren op hun levensweg. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Wij bidden voor onze overleden familieleden;  
in het bijzonder voor ..... aan wie wij zoveel te danken hebben;  
wij missen hen juist op deze vreugdevolle dag in ons midden;  
schenk hun de rust in uw eeuwige liefde. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Wij bidden ook voor degenen die vandaag graag aanwezig hadden willen zijn,  
maar die verhinderd zijn aan de viering deel te nemen;  
moge de band met vrienden, collega's en familieleden  
blijven bestaan en aan betekenis toenemen. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

P Heer, onze God,  
alle liefde tussen mensen vindt haar oorsprong in U.  
Schenk ons de kracht om steeds trouw te blijven  
aan elkaar en aan onszelf,  
trouw ook aan de bevrijdende weg van uw Zoon Jezus.  
Hij die onze broeder en Heer is  
tot in de eeuwen der eeuwen.  
Allen Amen.

### 9.2 Voorbede

P Wanneer twee jonge mensen zoveel aan elkaar beloven, mogen we hen niet alleen laten. Het is  
onze taak als getuigen van deze belofte hen te helpen deze waar te maken. Daarom bidden we  
tot God, dat Hij hen mag vergezellen alle dagen van hun leven.

L Voor .... en .... bidden wij,  
dat zij naar elkaar toe blijven groeien  
met veel liefde en begrip;  
dat zij ook in tijden van twijfel en onzekerheid  
de kracht mogen vinden om steeds in elkaar te blijven geloven. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Voor alle mensen bidden wij, die voor jullie .... en ....  
betekenisvol zijn geweest,  
in het bijzonder voor jullie ouders.  
Mogen zij zich nu beloond weten

en dit huwelijk niet als een afscheid zien  
maar als een prachtig resultaat van hun jarenlange liefde en inzet. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Wij bidden voor allen die hier niet aanwezig kunnen zijn,  
omdat we ze te vroeg verloren hebben;  
van wie we hielden en die we missen op deze mooie dag.  
Maar van wie we zeker weten dat van hierboven  
met een instemmend oogje naar ons pinken. Laat ons bidden:

Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L En in stilte bidden wij voor hen  
die een bijzondere plaats in ons hart innemen.

(moment van stilte)

Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

P Goede en trouwe God,  
voor U spreken wij onze vragen en verwachtingen uit,  
wetend, dat U er bent en naar ons omziet.  
Schenk ons de geestkracht en het geloof van Jezus, uw Zoon.  
Moge Hij ons geleiden op uw wegen en naar uw toekomst,  
want Gij zijt de oorsprong van alle liefde. Amen.

### 9.3 Voorbede

L Laten wij bidden voor onze ouders  
wier hand ons heeft geleid in voorspoed en tegenspoed,  
in liefde, bezorgdheid en geduld.  
Laten wij bidden dat zij een tijd tegemoet gaan  
waarin zij nog lang samen kunnen genieten  
van kinderen, kleinkinderen en de tijd die komen gaat. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Laten wij bidden voor de vrienden en bekenden van .... en .....

Voor allen die .... en .... nabij waren op de weg naar vandaag,  
dat de vriendschap bewaard blijft  
en de deur van huis en hart altijd openstaat. Laat ons bidden:  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L Laten wij bidden voor alle mensen,  
dat zij de wereld waarin zij leven schoon en leefbaar houden,  
dat zij werken aan een menswaardige wereld,  
een wereld van vrede en gerechtigheid.  
Allen Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

P (afsluitend gebed)

---

(Vaste tekst)

Aanbrengen van de gaven

P Bidt, broeders en zusters, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige  
Vader.

Allen Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn Naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige kerk.

---

## GEBED OVER DE GAVEN

### 10.1 Gebed over de gaven

P Heer, met blijdschap bieden wij U deze gaven aan. Alles wat wij voor elkander zijn en doen is het brood waarvan wij alle dagen eten, is ook de wijn die vreugde schenkt en deze dag maakt tot een feest. Wij bidden U; bewaar in uw goedheid .... en .... die Gij voor het leven hebt bijeen gebracht. Door Christus onze Heer. Amen.

### 10.2 Gebed over de gaven

P Heer God, wij bieden U dit brood en deze wijn en belijden daarin dat wij willen leven voor U en voor elkaar, voor het goede en voor het geluk van anderen, vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. Amen.

### 10.3 Gebed over de gaven

P Heer, aanvaard het offer dat wij U aanbieden bij deze huwelijksluiting. Wij bidden U; breng de liefde die Gij in ..... en ..... hebt gewekt, door uw genade tot volle ontplooiing. Door Christus onze Heer. Amen.

---

## 11.1

### HET GROTE DANKGEBED

P De Heer zij met u.

A En met uw Geest.

P Verheffen wij ons hart.

A Wij zijn met ons hart bij de Heer.

P Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

A Hij is onze dankbaarheid waardig.

P God, onze Heer en onze Vader, allen samen komen wij U danken, U loven en prijzen zoveel wij kunnen. Alles wat wij hebben komt van U. Door U begon de liefde tussen deze man en vrouw. Gij kent ons, Gij houdt van ons zoals wij zijn. Gij zijt de Schepper altijd door. Gij zijt het begin en het einde van alles. Gij zijt het begin en het einde van alles. Uw Zoon, Jezus Christus, is een mens geworden zoals wij. Hij heeft ons geleerd wie Gij zijt. Samen met Hem en met elkaar zijn wij hier bijeen gekomen om U te danken en tot U te bidden. Om U te danken en tot U te bidden. Alle mensen zijn op weg naar U, naar uw geluk en vrede voor altijd. Van U verwachten wij alles wat goed is. Daarom zeggen (zingen) wij samen:

A Heilig, heilig, heilig, de Heer, de God der Hemelse Machten.  
Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid. Hosanna in de hoge!  
Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hoge!

P Nu bidden wij U. God: zend uw heilige Geest om dit brood en deze wijn heilig te maken. Wij bidden U dat zij voor ons mogen worden: het Lichaam en Bloed van Jezus Christus.

Jezus heeft op de avond voor zijn lijden en dood brood in Zijn handen genomen, terwijl Hij U, God, zijn Vader dankte. Toen zegende Hij het brood, deelde het aan zijn leerlingen uit en zei: Neem en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn Lichaam, dat voor u gegeven wordt.

Dan nam Hij ook de beker met wijn. En na U gedankt te hebben, God, liet Hij de beker rondgaan bij zijn leerlingen terwijl Hij zei: Neem deze beker en drink er allen uit, want dit is de beker van het nieuwe, altijddurende Verbond. Dit is mijn Bloed, dat voor u en alle mensen wordt vergoten om

vergifenis te bekomen voor alle zonden van de mensen. Blijf dit altijd verder doen om mij te gedenken.

God, wij bidden U: geef ons ook Uw heilige Geest om ons bijeen te brengen als broers en zussen van elkaar en om ons liefde te geven voor alle mensen waarmee wij leven, dichtbij en ook heel veraf. Laat vrede en vreugde in de wereld komen. Laat vrede en vreugde in de wereld komen. Dan zal het een wereld worden van U en van Jezus Christus, door Wie wij U, geheel ons leven lang, willen dienen.

---

12.1 ONZE VADER

Onze Vader, die in de hemel zijt  
Uw naam worde geheiligd  
Uw rijk kome  
Uw wil geschiedde op aarde zoals in de hemel  
Geef ons heden ons dagelijks brood  
en vergeef ons onze schuld  
zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven  
en leid ons niet in bekoring  
maar verlos ons van het kwade  
Amen

12.2 OECUMENISCH ONZE VADER

Onze vader, die in de hemel zijt  
Uw naam worde geheiligd, uw Koninkrijk kome  
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel  
Geef ons heden ons dagelijks brood  
en vergeef ons onze schulden  
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven  
en leid ons niet in verzoeking  
maar verlos ons van het boze  
Want van u is het koninkrijk  
en de kracht en de heerlijkheid  
in eeuwigheid.  
Amen.

---

**SLOTGEBED**

13.1 Slotgebed

P Lieve God, we waren hier bij elkaar rond .... en .....  
Nu we deze viering afsluiten willen we U vragen:  
Moge de woorden die hier gesproken zijn, neerdalen in ons hart.  
Moge het in de toekomst oprechte woorden blijken te zijn  
gesproken door oprechte mensen, op zoek naar U.  
Dat vraag ik U door Jezus Christus onze Heer  
Allen Amen

13.2 Slotgebed

P Goede God, Johannes heeft gezegd: God is liefde.  
Als dat zo is God, dan moet het mogelijk zijn  
dat U zichtbaar wordt voor ons mensen  
in de liefde die we voor elkaar voelen en uitspreken.  
Oprechte liefde, vandaag beeld geworden in .... en .....  
Moge iets van uw liefde voelbaar zijn geworden in deze viering.

Moge Gij zo in ons midden  
in Naam van Jezus Christus, uw Zoon,  
die leeft en heerst tot in de eeuwen der eeuwen.

Allen Amen

### 13.3 SLOTGEBED

P Goede God, opnieuw is uw liefde en trouw gebleken in ons midden. Wij danken U voor uw woord en voor de gaven die uw Zoon ons schenkt. Wij danken U ook voor zoveel tekenen van trouw onder de mensen. Met namen danken wij U voor .... en .... die hier bij ons zijn. Geef hen en allen die hun dierbaar zijn nog vele jaren van liefde en geluk. Door Christus onze Heer.

Allen Amen.